XI. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023-yilning yanvar-mart 439,2 mln.AQSh dollarini, jumladan eksport 128,8 mln.AQSh dollarini, import 310,4 mln.AQSh dollarini tashkil etdi.

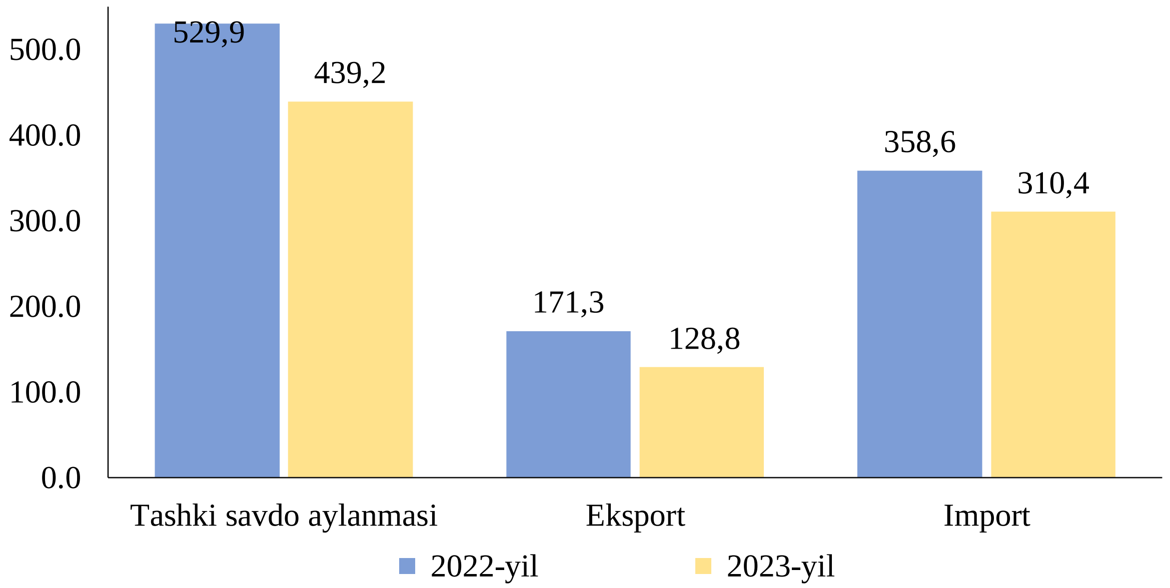

Tashqi savdo aylanmasining saldosi – 181,6 mln.AQSh dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan – 66,4 mln. AQSh dollarini va boshqa davlatlar bilan – 115,2 mln.AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi

(2023- yilning yanvar–mart)

	mln. AQSh dollari	**2022-yilning yanvar-mart oylariga nisbatan % hisobida**	**yakunga nisbatan % hisobida**
Tashqi savdo aylanmasi	439,2	82,9	100
MDH davlatlari	223,5	80,8	50,9
boshqa davlatlar	215,7	85,2	49,1
Eksport	128,2	75,2	100
MDH davlatlari	78,6	104,1	61,0
boshqa davlatlar	50,2	52,4	39,0
Import	310,4	86,6	100
MDH davlatlari	145,0	72,0	46,7
boshqa davlatlar	165,4	105,1	53,3
Saldo	-181,6	x	X
MDH davlatlari	-66,4	x	X
boshqa davlatlar	-115,2	x	x

2023-yil yanvar-mart oylari viloyat tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa davlatlarning hajmi va ulushi

(mln. AQSh dollari va %da)

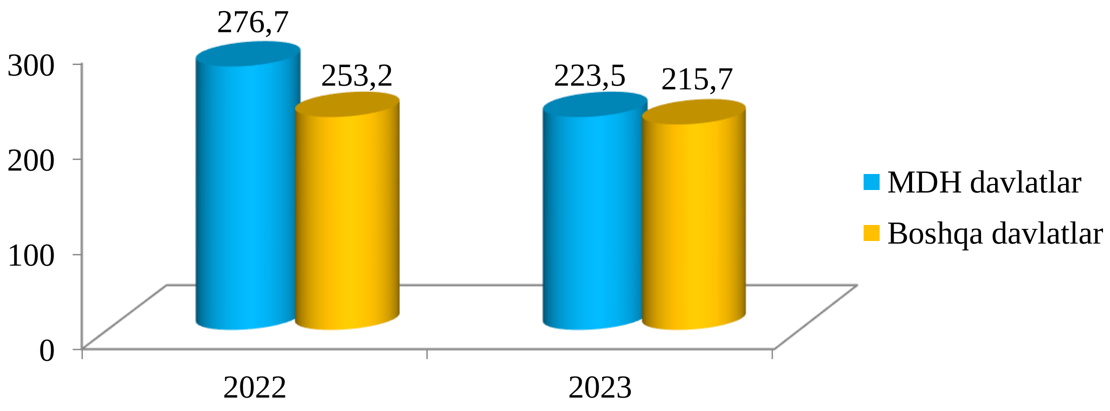

2022-yil yanvar-mart

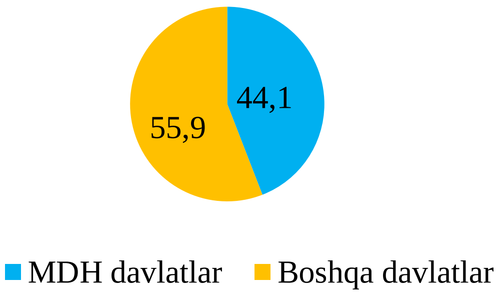

2023-yil yanvar-mart

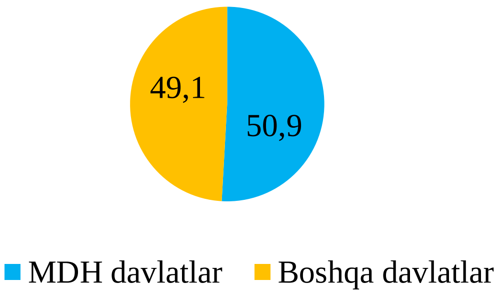

Eksport va importni amalga oshirgan korxonalar soni

(2023-yil yanvar-mart holatiga)

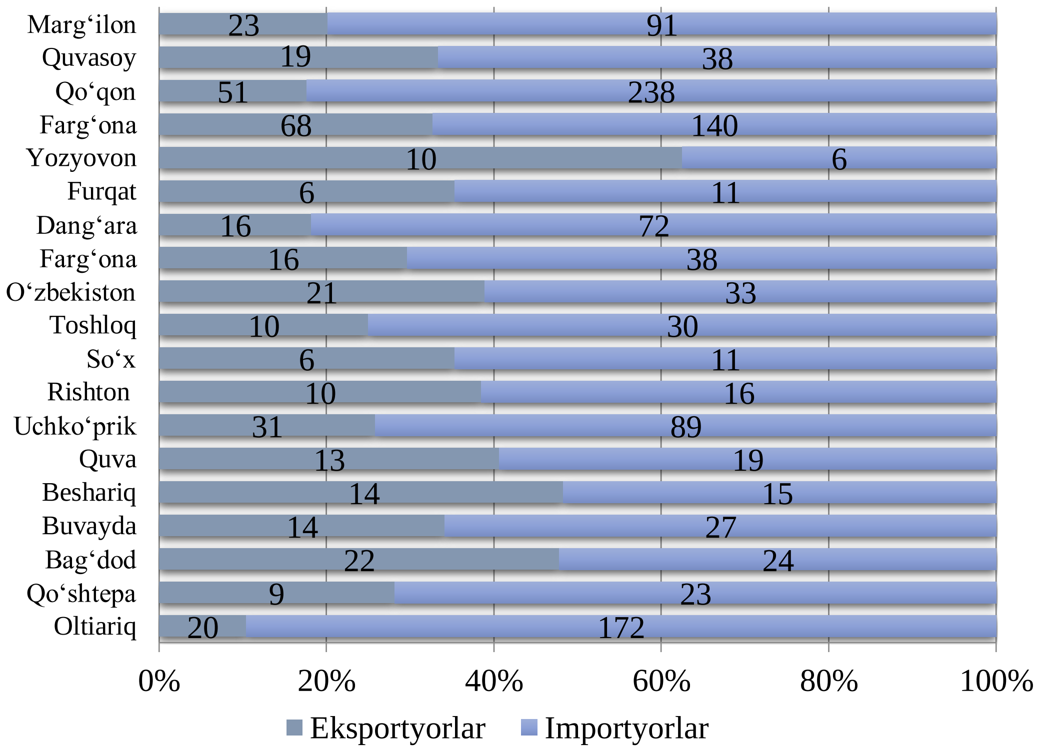

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi

(yanvar-mart holatiga,%da)

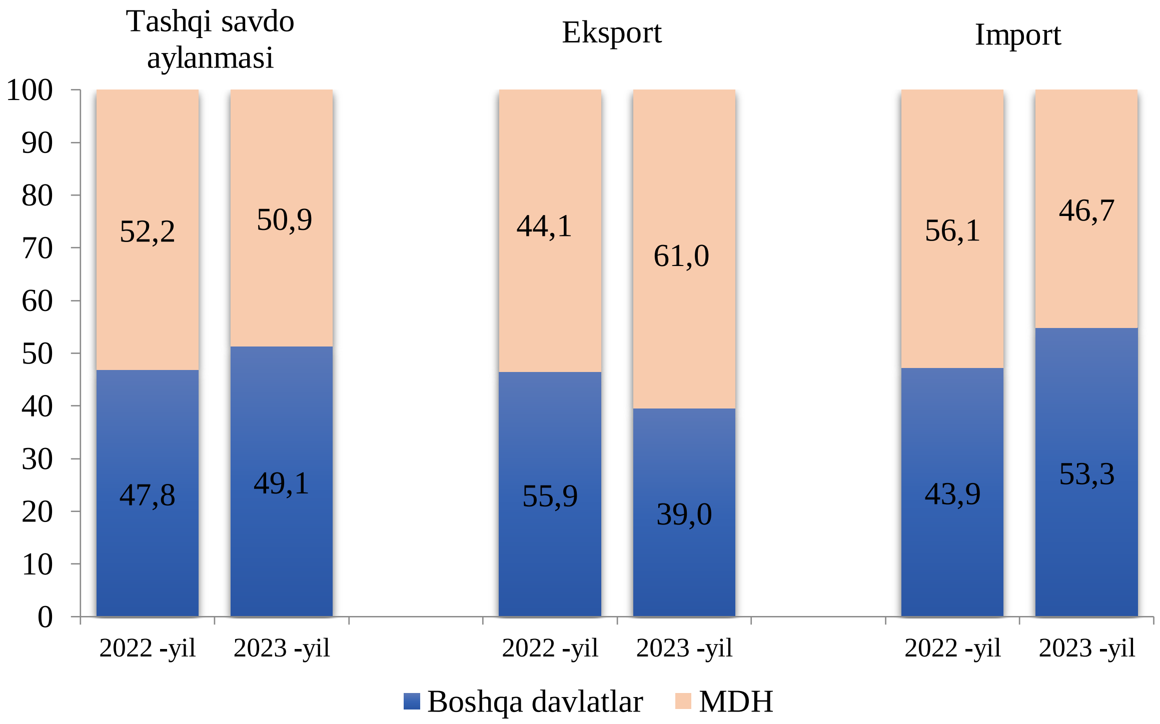

2023- yilning yanvar-mart oylarida viloyatda amalga oshirilgan tashqi savdo aylanmasi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 82,9 %ga teng bo‘lib, MDH davlatlarining o‘sish sur’ati 80,8 % ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlar 14,8 %ga pasaydi.

Jumladan, jami eksport aylanmasi 75,2 %ni va shundan MDH davlatlari 10,1 %ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlarga 52,4 %ni tashkil etdi.

Jami import aylanmasi 86,6 %ga teng bo‘lib, undan MDH davlatlari 72,0 %ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlar 5,1 %ga o‘sdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit’alar bo‘yicha taqsimlanishi

(2023-yil yanvar–mart mln. AQSh dollari)

	Eksport, mln. AQSh dollari	*Import, mln. AQSh dollari*	*Tashqi savdo aylanmasi*		
			mln. AQSh dollari	*2022-yilning yanvar-mart oyiga nisbatan % da*	*jamiga nisbatan %da*
Jami	**128,8**	**310,4**	**439,2**	**82,9**	**100,0**
shu jumladan:					
Yevropa	60,6	118,6	179,2	100,5	40,8
Osiyo	67,2	188,7	255,9	74,1	58,3
Amerika	0,6	2,9	3,5	2,7 m.	0,8
Afrika	0,4	0,2	0,6	9,5	0,1

Viloyat rezidentlarining tashqi savdo operatsiyalari asosan Osiyo (jami tovar aylanmasining (58,3 %i), Yevropa (40,8 %i), Amerika (0,8 %i) va Afrika (0,1 %) davlatlari bilan amalga oshirilgan bo‘lib, jami savdo aylanmasining 100,0 %ni tashkil qildi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

(2023- yilning yanvar-mart, %da)

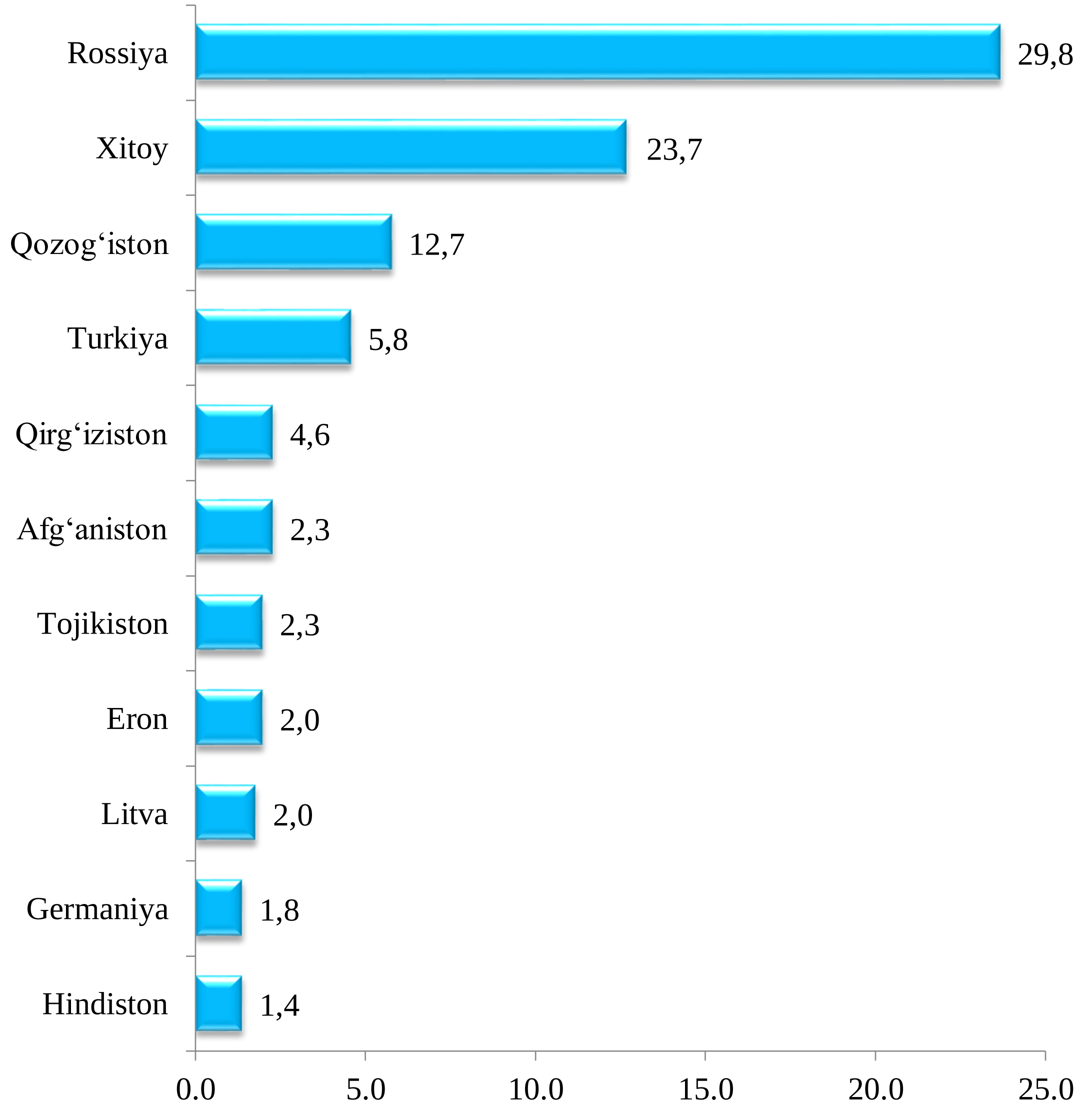

MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston, Qirg‘iziston va Tojikiston davlatlari, tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 49,5 %ni tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Xitoy, Turkiya, Polsha, Afg‘oniston, Eron, Hindiston, Germaniya va boshqa davlatlari hisoblanadi, va ularning ulushi 50,5 %ni tashkil qiladi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

(2023- yilning yanvar-mart)

	mln. AQSh dollari	2022- yilning yanvar-mart oyiga nisbatan, % hisobida	viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, %hisobida
Rossiya Federatsiyasi	131,0	95,0	29,8
Xitoy Xalq Respublikasi	104,0	79,1	23,7
Qozog‘iston	55,8	63,5	12,7
Turkiya	25,7	64,3	5,8
Qirg‘iziston	20,3	68,7	4,6
Afg‘aniston	10,3	90,5	2,3
Tojikiston	10,1	142,8	2,3
Eron	8,6	138,4	2,0
Litva	8,6	164,6	2,0
Germaniya	7,7	179,3	1,8
Hindiston	6,3	133,0	1,4
Polsha	6,0	48,9	1,4
Shveytsariya	4,8	4,3 m.	1,1
Syangan (Gonkong)	4,3	4,7 m.	1,0
Belarus	4,3	141,4	1,0

XSST bo‘yicha eksport va import tarkibi

(2023- yil yanvar-mart, mln. AQSh dollarida, o‘sish sur’ati, ulushi %da)

XSST tarkibi	Eksport (mln.AQSh doll.)			Import (mln.AQSh doll.)		
	Jami	O‘tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Jami	O‘tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami	**128,8**	**75,2**	**100,0**	**310,4**	**86,6**	**100,0**
Shu jumladan						
Oziq-ovqatlar va tirik hayvonlar	31,6	143,1	24,5	52,0	134,9	16,7
Ichimlik va tamaki	0,3	136,7	0,2	0,1	3,4 m.	0,0
Nooziq ovqat xom-ashyochi yoqilg‘idan tashqari	6,3	62,0	4,9	11,0	174,2	3,6
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash mahsulotar	0,8	22,0	0,7	43,4	36,5	14,0
Hayvon va o‘simlik moylari, yog‘lar, mumlar	0,0	0,6	0,0	3,1	2,9 m.	1,0
Kimyoviy vositalar	6,9	86,7	5,3	27,8	189,3	8,9
Sanoat tovarlari	63,4	57,5	49,2	71,3	103,9	23,0
Mashina va transport asbob uskunalari	1,6	126,0	1,2	83,3	86,7	26,8
Turli xil tayyor buyumlar	16,1	121,4	12,6	17,5	127,5	5,6
Xizmatlar	1,8	81,9	1,4	0,9	134,8	0,2

2023- yil yanvar-mart oylarida jami eksport hajmi shahar va tumanlar kesmida

(ming AQSh dollari)

	yanvar - mart		*O'sish sur'ati, %da*
	2022- yil	*2023- yil*	
Viloyat bo'yicha	**171317,2**	**128800,9**	**75,2**
tumanlar:			
Oltiariq	3687,3	9485,8	**2,5 m.**
Qo'shtepa	10670,3	14641,8	**137,2**
Bag'dod	2492,3	6592,0	**2,6 m.**
Buvayda	4716,3	2973,7	**63,1**
Beshariq	1889,6	4598,5	**2,4 m.**
Quva	7067,6	7626,8	**107,9**
Uchko'prik	13339,3	14844,8	**111,3**
Rishton	2836,1	1931,8	**68,1**
So'x	779,2	718,6	**92,2**
Toshloq	33117,7	9118,8	**27,5**
O'zbekiston	2901,5	5470,4	**188,5**
Farg'ona	9866,2	4687,8	**47,5**
Dang'ara	3782,8	5348,1	**141,4**
Furqat	3481,7	1726,2	**49,6**
Yozyovon	958,2	820,2	**85,6**
shaharlar:			
Farg'ona	16105,7	11286,6	**70,1**
Qo'qon	46475,8	21964,2	**47,3**
Quvasoy	3016,5	2203,5	**73,0**
Marg'ilon	4024,4	2476,4	**61,5**

2023-yil yanvar-mart oylarida viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, *(%da)*

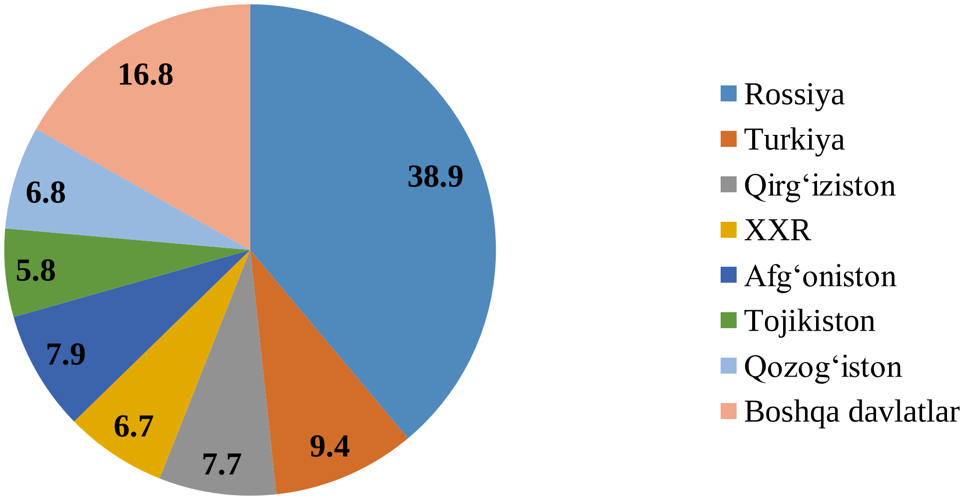

Viloyatdan eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Rossiya, Xitoy, Afg'oniston, Qirg'iziston, Turkiya, Polsha, va Qozog'iston hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 80,2 % tashkil qiladi.

2023- yil yanvar-mart oylarida jami import hajmi shahar va tumanlar kesmida

(ming AQSh dollari)

	yanvar -mart		*O'sish sur'ati, %da*
	2022- yil	***2023- yil***	
Viloyat bo'yicha	**358588,4**	**310388,2**	**86,6**
tumanlar:			
Oltiariq	8535,1	8021,2	**94,0**
Qo'shtepa	4372,0	8778,3	**2,0 m.**
Bag'dod	982,9	6993,2	**7,1 m.**
Buvayda	3416,9	3530,9	**103,3**
Beshariq	10273,7	7612,7	**74,1**
Quva	2589,6	2381,5	**92,0**
Uchko'prik	31696,7	55960,3	**176,5**
Rishton	417,3	6005,5	**14 m.**
So'x	51,3	444,7	**8,0**
Toshloq	20534,1	35488,1	**172,8**
O'zbekiston	9621,0	6422,6	**66,8**
Farg'ona	5969,0	6765,9	**113,4**
Dang'ara	9632,7	7849,5	**81,5**
Furqat	3727,2	1668,3	**44,8**
Yozyovon	1207,8	78,7	**6,5**
shaharlar:			
Farg'ona	162535,1	56068,9	**34,5**
Qo'qon	56834,2	64375,8	**113,3**
Quvasoy	5710,2	7762,2	**135,9**
Marg'ilon	20481,4	24114,6	**117,7**

2023- yil yanvar-mart oylarida viloyat importida asosiy hamkor davlatlar ulushi, *(%da)*

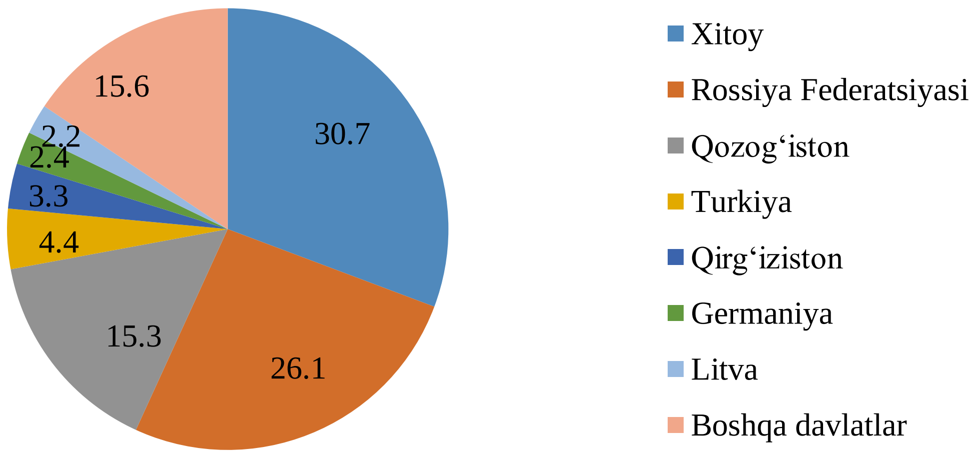

2023- yil yanvar-mart oylarida viloyatga 58 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shundan 7 ta eng yirik bo'lgan Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya, Germaniya va Litva kabi hamkor davlatlarning jami import hajmi 261,6 mln. AQSh dollarga teng. Bu esa umumiy import hajmining 84,5 %ni tashkil qiladi.